Arv, klasshierarkier och polymorfism

Schackpjäsernas presentationer

A) Ett schackbräde och schackpjäserna

Ett schackbräde består av 8 x 8 fält.

Ett fält på ett schackbräde är bestämt med sin rad och sin kolumn. Raderna kan betecknas med bokstäverna a, b, c, d, e, f, g och h, och kolumnerna med siffrorna 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 och 8. Fältet a4 finns i så fall i raden a och kolumnen 4. Ett fällt är en behållare för en pjäs: en pjäs kan ställas på fältet, eller tas av det. Ett fält är också en informationsbärare: det går att markera det eller att ta bort markeringen.

Till ett schackbräde hör ett antal schackpjäser. En schackpjäs kan stiga på brädet, på ett visst fält, eller stiga av det. När den väl är på brädet, kan den markera alla de fält som den kan nå med ett enda steg. Den kan även ta bort markeringarna. En pjäs kan ta reda på om den är på brädet eller utanför den.

Pjäserna skiljer sig från varandra enligt sin färg – vit eller svart, och enligt sitt namn. En pjäs är antingen en bonde (eng. *Pawn*), ett torn (eng. *Rook*), en springare (eng. *Knight*), en löpare (eng. *Bishop*), en dam (eng. *Queen*) eller en kung (eng. *King*).

En modell av ett schackbräde och schackpjäserna ska skapas.

En modell av ett schackbräde och schackpjäserna – ej fullständig

```
public class Chessboard
   public static class Field
       private char
       private byte column;
       private Chesspiece piece = null;
       private boolean marked = false;
       public Field (char row, byte column) {}
       public void put (Chesspiece piece) {}
       public Chesspiece take () {}
       public void mark () {}
       public void unmark () {}
       public String toString ()
          String s = (marked)? "xx" : "--";
           return (piece == null)? s : piece.toString ();
       }
   }
   public static final int      NUMBER_OF_ROWS = 8;
   public static final int FIRST_ROW = 'a';
   public static final int FIRST_COLUMN = 1;
   private Field[][]
   public Chessboard ()
       fields = new Field[NUMBER OF ROWS][NUMBER OF COLUMNS];
       char
            row = 0;
```

```
byte column = 0;
   for (int r = 0; r < NUMBER OF ROWS; <math>r++)
       row = (char) (FIRST_ROW + r);
       column = FIRST COLUMN;
       for (int c = 0; c < NUMBER_OF_COLUMNS; c++)
           fields[r][c] = new Field (row, column);
           column++;
   }
}
public String toString () {}
public boolean isValidField (char row, byte column) {}
public abstract class Chesspiece
{
   private char color;
   // w - white, b - black
   private char name;
   // K - King, Q - Queen, R - Rook, B - Bishop, N - Knight,
   // P - Pawn
   protected char row = 0;
   protected byte column = -1;
   protected Chesspiece (char color, char name) {}
   public String toString ()
       return "" + color + name;
   public boolean isOnBoard ()
       return Chessboard.this.isValidField (row, column);
   public void moveTo (char row, byte column) throws NotValidFieldException
        if (!Chessboard.this.isValidField (row, column))
            throw new NotValidFieldException ("bad field: " + row + column );
       this.row = row;
        this.column = column;
       int r = row - FIRST ROW;
       int c = column - FIRST COLUMN;
       Chessboard.this.fields[r][c].put (this);
   public void moveOut () {}
   public abstract void markReachableFields ();
   public abstract void unmarkReachableFields ();
public class Pawn extends Chesspiece
   public Pawn (char color, char name)
       super (color, name);
```

```
public void markReachableFields ()
             col = (byte) (column + 1);
        if (Chessboard.this.isValidField (row, col))
           int r = row - FIRST ROW;
           int c = col - FIRST_COLUMN;
           Chessboard.this.fields[r][c].mark ();
    }
   public void unmarkReachableFields ()
              col = (byte) (column + 1);
        if (Chessboard.this.isValidField (row, col))
           int r = row - FIRST ROW;
           int c = col - FIRST COLUMN;
           Chessboard.this.fields[r][c].unmark ();
    }
}
public class Rook extends Chesspiece {}
public class Knight extends Chesspiece {}
public class Bishop extends Chesspiece {}
public class Queen extends Chesspiece {}
public class King extends Chesspiece {}
```

Uppgifter i samband med schackbrädet och schackpjäserna

- 1. Komplettera definitionsklassen Chessboard och alla klasser inuti den. Skapa undantagsklassen NotValidFieldException. Beskriv klasserna och deras medlemmar.
- 2. Varför skapas klassen Field som en nästlad klass? Kan den skapas utanför klassen Chessboard?

Varför skapas de klasser som representerar pjäserna som inre klasser? Kan de skapas utanför klassen Chessboard?

3. Skapa ett enkelt testprogram, där ett objekt av klassen Chessboard och flera objekt av de klasser som representerar pjäserna skapas och används.

B) Pjäsernas presentationer

Programmet ReachableFieldsOnChessboard skapar ett schackbräde och ett antal pjäser. Detta görs så här:

```
Chessboard chessBoard = new Chessboard ();
System.out.println (chessBoard + "\n");

Chessboard.Chesspiece[] pieces = new Chessboard.Chesspiece[6];
pieces[0] = chessBoard.new Pawn ('w', 'P');
pieces[1] = chessBoard.new Rook ('b', 'R');
pieces[2] = chessBoard.new Queen ('w', 'Q');
pieces[3] = chessBoard.new Bishop ('w', 'B');
pieces[4] = chessBoard.new King ('b', 'K');
pieces[5] = chessBoard.new Knight ('w', 'N');
```

Sedan presenterar sig var och en av pjäserna. En pjäs stiger på schackbrädet – på ett slumpmässigt fält, och markerar alla de fält som den kan nå med ett enda steg. Pjäsen väntar en stund, och därefter tar bort markeringarna. Till sist stiger pjäsen av, så att nästa pjäs kan komma och presentera sig.

Från boken Programmeringsprinciper i Java : Exempel och övningar (Fadil Galjic & Studentlitteratur)

Schackbrädet visas vid varje presentation. När en vit springare exempelvis stiger på och markerar de fält som den kan nå, kan schackbrädet se ut så här:

```
1 2 3 4 5 6 7 8

a -- xx -- -- xx -- --

b -- -- xx -- -- xx -- --

c -- xx -- -- xx -- --

d -- -- xx -- xx -- --

e -- -- -- -- -- -- --

g -- -- -- -- -- -- --
```

Uppgifter i samband med pjäsernas presentationer

- 1. Skapa och prova programmet ReachableFieldsOnChessboard.
- 2. Pjäserna kan lagras i en gemensam vektor, trots att de är av olika typer. Varför är det möjligt? Hur skulle programmet se ut utan denna möjlighet?
- 3. Trots skillnader i deras beteenden, kan pjäserna presentera sig på ett gemensamt sätt -i en loop. Varför är det möjligt? Finns det något alternativ till detta?